

حج گران‌تر می‌شود؟

سازمان حج و زیارت بعد از آن‌که در سال ۹۹ حج لغو شد، وعده داد هزینه ارزی زائران ایرانی برای حج بعدی گران نشود، اما حالا که عربستان تصمیم گرفته زائران خارجی را برای حج امسال بپذیرد، زمزمه‌های افزایش هزینه به گوش می‌رسد.

سازمان حج و زیارت بعد از آن‌که در سال ۹۹ حج لغو شد، وعده داد هزینه ارزی زائران ایرانی برای حج بعدی گران نشود، اما حالا که عربستان تصمیم گرفته زائران خارجی را برای حج امسال بپذیرد، زمزمه‌های افزایش هزینه به گوش می‌رسد.

به گزارش ایسنا، عربستان به تازگی اعلام کرده حج امسال را با حضور زائران خارجی برگزار می‌کند. دولت سعودی هنوز جزئیات بیشتری را اعلام نکرده و معلوم نیست امسال حج با چه تعداد زائر برگزار شود و سهم هر کشور چقدر باشد. این کشور سال گذشته با همه گیری ویروس کرونا، حج را با حضور ۱۰ هزار نفر از ساکنان عربستان تحت تدابیر سختی برگزار کرد که در بین آن‌ها نیز خارجی‌های مقیم عربستان حضور داشتند.

روزنامه‌های عربستان هزینه حج محدود آن سال (۲۰۲۰) را رقمی بین ۳۷۰۰ تا ۴۹۰۰ ریال سعودی اعلام کردند. مرور رسانه‌های کشورهای اسلامی به این پیام می‌رسد که در صورت حضور زائران خارجی در حج ۲۰۲۰ هزینه‌ها تا حدود دوبرابر افزایش خواهد یافت. هرچند، حج آن سال بدون حضور زائران خارجی برگزار شد. اکنون که عربستان از تصمیم تازه خود برای برگزاری حج با حضور زائران خارجی خبر داده، بار دیگر زمزمه‌های افزایش هزینه حج امسال بلند شده است.

اکبر رضایی - معاون حج و عمره سازمان حج و زیارت - نیز با اشاره به شرایط متفاوت حج سال گذشته و امسال ابراز امیدواری کرده که امسال حج با حضور درصدی از زائران کشورهای اسلامی برگزار شود و در ادامه گفته است: کرونا بر شرایط برگزاری حج هم سایه می‌اندازد و برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی و به سبب محدودیت‌ها، هزینه‌ها احتمالاً افزایش می‌یابد.

او برای روشن شدن موضوع مثال آورده که قبلاً اسکان زائران در اتاق‌های هتل، چهار تا پنج نفره بود، اما با توجه به شرایط کرونایی امسال، الزاماً باید دو نفر در یک اتاق اقامت داشته باشند و همچنین هزینه‌های بهداشتی و لوازم و ... افزایش هزینه‌ها را در پی دارد.

اکبری گفته که سازمان حج امیدوار است دست اندرکاران و کشور میزبان با نگاه حمایتی از واحدهای خدمات دهنده تدابیری بیاندیشند که هزینه تمام شده حجاج افزایش زیادی نداشته باشد.

سال گذشته در تیرماه، وقتی عربستان اعلام کرد مناسک حج را محدود و داخلی برگزار می‌کند، بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت در بیانیه‌ای مشترک تأیید کردند که زائران ایرانی به سرزمین وحی اعزام نخواهند شد و قول دادند سهمیه آن‌ها برای حج بعدی محفوظ خواهد ماند. سهمیه حج ایران برای سال ۹۹ بالغ بر ۸۷ هزار و ۵۵۰ نفر تعیین شده بود که بنا به گفته مسؤولان سازمان حج در آن سال، ۹۵ درصد این جمعیت ثبت نام کرده بودند.

هزینه سفر حج در آن سال برای هر نفر، متغیر از ۳۲.۵ میلیون تا حدود ۴۱ میلیون تومان تعیین شده بود که در دو قسط دریافت می‌شد. تا زمانی که عربستان تکلیف حج را مشخص کند، قسط اول به مبلغ ۲۵ میلیون تومان پرداخت شده بود. رییس سازمان حج و زیارت در همان روزها به زائرانی که ثبت نام کرده بودند با این وعده که اگر انصراف ندهند، سهمیه آن‌ها برای حج بعد محفوظ می‌ماند، درباره سرنوشت پول حاجی‌ها توضیح داده بود: در صورت برگزار نشدن حج، سازمان حج و زیارت به جای سرمایه‌گذاری ریالی به نیابت از این زائران، قراردادهای مسکن و حمل و نقل و تدارکات را با لحاظ شرایط اضطراری در عربستان می‌بندد و این خدمات در سال بعد بر مبنای قراردادهای امسال (۱۳۹۹) به زائران ما ارائه می‌شود و تحولات اقتصادی جهانی و نرخ برابری ارز و ریال و هرگونه افزایشی در نرخ‌ها متوجه هزینه‌های اعزام حجاج ما در سال آینده نخواهد شد.

او تأکید کرده بود: هزینه‌های ارزی صرفاً در صورت برگزار نشدن حج و موقوف شدن قراردادها به سال آینده، تغییر نخواهد کرد و فقط درصد اندکی از هزینه‌های حجاج مانند عوارض، ویزا، هواپیما، سازماندهی و آموزش ممکن است در سال آتی تغییر کند، اما بخش عمده هزینه سفر حج برای زائران ثبت نامی امسال ثابت خواهد بود و مشمول افزایش‌ها نمی‌شود.

هیأت وزیران نرخ ارز تخصیصی برای قیمت گذاری حج ۱۳۹۹ را بالغ بر ۱۰ هزار تومان تعیین کرده و سازمان حج و زیارت بر این اساس گفته بود: تلاش می‌کنم نرخ حج امسال برای زائرانی که ثبت نام قطعی کرده‌اند، در بانک مرکزی تثبیت شود و این قیمت

برای سال آینده محفوظ بماند.

رییس سازمان حج و زیارت در شهریورماه ۹۹ اعلام کرد که تا پیش از بسته شدن ۷۴ هزار و ۸۰۰ زائر ثبت نام خود را به انجام رسانده و مرحله اول هزینه سفر خود (۲۵ میلیون تومان) را واریز کرده اند و حالا برای بهره مندی از نرخ ارز مصوب ۹۹، باید دومین مرحله هزینه سفر را پرداخت کنند.

او همچنین اطلاع داد که مبلغ ۱۸۰۰ میلیارد تومان وجه دریافتی از زائران در مرحله اول برای خرید ارز به حساب بانک مرکزی واریز شده و این مبلغ به عنوان حواله ارزی برای حج آینده به حساب زائران منظور شده است.

طبق برآورد رییس سازمان حج و زیارت در سال ۹۹، هزینه ارزی مورد نیاز هر زائر بین ۳۰۰۰ تا ۳۳۰۰ دلار بود که اعتقاد داشت اگر آن را تثبیت نکرده بودند و نرخ ارز را به نرخ سال آینده موقوف می کردند، امکان افزایش قیمت با توجه به نوسانات احتمالی نرخ ارز چشم گیر می شد.

اگرچه، نرخ ارز از سال گذشته تا کنون تغییر چندانی نداشته، اما آن چنان که مسؤولان سازمان حج و زیارت نیز اشاره کرده اند، برخلاف وعده قبلی آن ها، این پیش بینی مطرح است که محدودیت های ویروس کرونا و تدابیر سختگیرانه احتمالی عربستان، هزینه های ارزی حج امسال را با افزایش مواجه کند. از طرف دیگر، مسؤولان این سازمان از همان سال گذشته احتمال افزایش هزینه های ریالی حج به ویژه بلیت هواپیما را نیز داده بودند.